

БЕЗПЕКА ДІТЕЙ В ІНТЕРНЕТІ

- Пам'ятка для батьків: «Діти. Інтернет. Мобільний зв'язок»

За даними міжнародного дослідницького проекту [ESPAD](#), у 2019 році лише 6,7% опитаних підлітків в Україні не користувались соціальними мережами. Майже 45% підлітків проводять у соціальних мережах до 3 годин на день, а ще приблизно 50% – 4 та більше годин.

Діти також використовують Інтернет для шкільного та позашкільного навчання. За правильного використання мережа привчає до самостійного розв'язання задач, структурування великих потоків інформації, дотримуючись основних правил безпеки.

Щоб допомогти батькам і педагогам отримати інформацію щодо захисту дітей від впливу шкідливої інформації, розроблено посібники, шкільні уроки та складено перелік рекомендованих для дітей онлайн-ресурсів. Зазначені матеріали допоможуть дітям безпечно користуватись цифровими технологіями.

КІБЕРБУЛІНГ ТА ЧАТ-БОТ “КІБЕРПЕС”

Кібербулінг – це цькування із застосуванням цифрових технологій. Кібербулінг може відбуватися в соціальних мережах, платформах обміну повідомленнями (месенджерах), ігрових платформах і мобільних телефонах, зокрема через:

- поширення брехні чи розміщення фотографій, які компрометують когось у соціальних мережах;
- повідомлення чи погрози, які ображають когось або можуть завдати комусь шкоди.

За даними ЮНІСЕФ в Україні, майже 50% підлітків були жертвами кібербулінгу. Кожна третя дитина прогулювала школу через кібербулінг. 75% підлітків у анонімному опитуванні підтвердили те, що Instagram, TikTok і Snapchat є основними соціальними платформами для цькування.

Міністерство цифрової трансформації у співпраці з ЮНІСЕФ та за інформаційної підтримки Міністерства освіти і науки України, Координаційного центру з надання правової допомоги та Міністерства юстиції України випустило чат-бот “Кіберпес”. У чат-боті можна дізнатись про те, як діяти дітям, батькам і вчителям у разі кібербулінгу.

Чат-бот у [Telegram](#) і [Viber](#) допоможе дізнатись, як визначити кібербулінг, як самостійно видалити образливі матеріали з соціальних мереж, а також куди звертатись за допомогою.

У чат-боті “Кіберпес” можна знайти інформацію про те:

- що таке «кібербулінг» та як він проявляється;
- як визначити контент, що містить кібербулінг;
- що робити, якщо вас кібербулять;
- як видалити матеріали, що містять кібербулінг;
- як попередити кібербулінг;
- як не бути кібербулером.

ЗАХИСТ ДІТЕЙ ВІД СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЛЯ В ІНТЕРНЕТІ: ОСВІТНІЙ ПРОЄКТ “STOP SEXTING”

Сексуальне насилля онлайн – один з [викликів](#), який стоїть перед батьками та педагогами. Діти можуть стикатись із сексуальним насилля в Інтернеті у формах секстингу, кібергрумінгу та сексторшену.

Секстинг – це надсилання інтимних фото чи відео з використанням сучасних засобів зв'язку. Діти можуть надсилати такі матеріали як знайомим, так і не знайомим їм у реальному житті людям. Матеріали подібних переписок можуть бути оприлюднені, що часто призводить до кібербулінгу та цькувань дитини у школі.

Кібергрумінг – це процес комунікації із дитиною в Інтернеті, під час якого злочинці налагоджують довірливі стосунки з дитиною з метою сексуального насильства над нею у реальному житті чи онлайн. Вони можуть змушувати дітей виконувати певні сексуальні дії перед камерою. Злочинці свідомо

будують своє спілкування з дитиною так, аби викликати в неї теплі почуття та довіру, показати, що вона цінна та унікальна. Вони можуть прикидатися однолітками дитини, пропонувати роботу моделлю, дарувати подарунки тощо.

Сексторшен – налагодження довірливих стосунків із дитиною в Інтернеті з метою отримання приватних матеріалів, шантажування та вимагання додаткових матеріалів або грошей.

Звертаємо увагу: якщо дитина стала жертвою секстингу, кібергрумінгу чи сексторшену, необхідно звернутися до поліції.

Освітній проєкт #stop_sexтинг за підтримки МОН, Мінцифри та Уповноваженого Президента України з прав дитини створили навчальні матеріали для батьків і педагогів щодо упередження та протидії сексуальному насиллю в Інтернеті:

- - [Урок «Інтимні селфі в інтернеті»](#) для 7-11 класів
- - [Урок «#не ведусь»](#) для 5-6 класів
- - [Квест «#не ведусь»](#) для 7-8 класів
- - [Квест «#не ведусь»](#) для 9-11 класів

ВСЕУКРАЇНСЬКА КАМПАНІЯ ПРОТИ КІБЕРБУЛІНГУ DOCUDAYS UA

У межах всеукраїнської кампанії проти кібербулінгу, за сприяння МОН, було проведено [DOCU/ТИЖДЕНЬ проти булінгу](#) для учнів 5–7 та 8–11 класів. Загалом в проєкті взяли участь 81 000 учнів, 1609 вчителів і 320 шкіл.

Всеукраїнська кампанія проти кібербулінгу створила [відео](#) “Mr. Nox” і [буклет](#) для батьків і дітей, який пояснює, як розпізнати кібербулінг і куди звертатися дітям і батькам дітей, які опинились у ситуації кібербулінгу.

Docudays UA дає можливість створити кіноклуб на базі закладу освіти. Кіноклуб дасть змогу отримати доступ, зокрема, і до фільмів із теми цькування, як-от [“Булер”](#). Зареєструвати кіноклуб у закладі освіти можна [за посиланням](#).

ПОСІБНИКИ, ЯКІ МОН ПРОПОНУЄ ВИКОРИСТОВУВАТИ БАТЬКАМ І ПЕДАГОГАМ ДЛЯ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ БЕЗПЕЧНОМУ КОРИСТУВАННЮ ІНТЕРНЕТОМ:

1. [Діти в Інтернеті: як навчити безпеці у віртуальному світі: посібник для батьків](#)
2. [Виховання культури користувача Інтернету. Безпека у всесвітній мережі: навчально-методичний посібник](#)
3. Безпечне користування сучасними інформаційно-комунікативними технологіями / О. Удалова, О. Швед, О. Кузнецова [та ін.]. – К.: Україна, 2010. – 72 с.
4. Пам’ятка для батьків «Діти. Інтернет. Мобільний зв’язок», розроблена Національною експертною комісією України з питань захисту суспільної моралі.

ПЕРЕЛІК ОНЛАЙН-РЕСУРСІВ, РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЛЯ ДІТЕЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИ ІНТЕРНЕТ-САЙТИ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- [Весела абетка;](#)
- [Українська казка;](#)
- [Дитяча література;](#)
- [Левко;](#)

- [Країна міркувань](#);

ІНТЕРНЕТ-САЙТИ БІБЛІОТЕК ТА ЕЛЕКТРОННИХ БІБЛІОТЕК

- вебсайт [Державної бібліотеки України для юнацтва \(м. Київ\)](#);
- вебсайт [Національної бібліотеки України для дітей](#);
- вебсайт [Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського \(м. Київ\)](#);
- вебсайт [“Буквоїд”](#);
- вебсайт [Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого \(м. Київ\)](#);
- вебсайт [Державної наукової установи "Книжкова палата України імені Івана Федорова" \(м. Київ\)](#);
- вебсайт [“Бібліотеки в мережі Internet”](#);
- вебсайт [Бібліотеки Конгресу США](#);
- вебсайт [Національної бібліотеки Франції](#);
- вебсайт [Британської бібліотеки](#).

ІНТЕРНЕТ-САЙТИ МУЗЕЇВ І КАРТИННИХ ГАЛЕРЕЙ УКРАЇНИ

- вебсайт [“Музейний простір України”](#);
- вебсайт [Національного художнього музею України](#);
- вебсайт [Національного музею історії України у Другій світовій війні](#);
- вебсайт [Національного музею народного мистецтва Гучульщини та Покуття](#);
- вебсайт [Одеського художнього музею](#);
- вебсайт [Вінницького обласного краєзнавчого музею](#);
- вебсайт [Львівського музею історії релігії](#);
- вебсайт [Львівської національної галереї мистецтв імені Б.Г. Возницького](#);
- вебсайт [Музею Івана Гончара](#);
- вебсайт [Музею театрального, музичного та кіномистецтва України](#).